

(๑๖) ๑๕/๒๕๕๙
หนังสือแจ้งผู้กรณี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ ๑๖๘๗๕ กนธ
วันที่ ๒๖ ต.ค. ๒๕๕๙ เวลา ๑๖.๐๐

เรื่องพิจารณาที่ ๖/๒๕๕๕

ศาลรัฐธรรมนูญ

วันที่ ๒๖ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

ระหว่าง { คณะรัฐมนตรี ผู้ร้อง
ผู้ถูกร้อง

เรื่อง คณะรัฐมนตรีขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๕ วรรคสอง กรณีการปรับปรุงคำปรารภของร่างรัฐธรรมนูญ

ถึง นายกรัฐมนตรี
อยู่บ้านเลขที่ ทำเนียบรัฐบาล หมู่ที่ ถนน พินิจโลก ตรอก/ซอย
ตำบล/แขวง คูสิต อำเภอ/เขต คูสิต จังหวัด กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ ๑๐๓๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๒๘๐ ๕๐๐๐ ต่อ ๓๐๑ โทรสาร ๐ ๒๒๒๘๐ ๕๐๕๘

ตามที่ท่านขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๕ วรรคสอง นั้น

ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยแล้ว ปรากฏตามสำเนาคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕ ที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงแจ้งมายังท่านเพื่อทราบ

(นายสุรศักดิ์ มาประณีต)

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๗๕๖๘

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๕๕๑๐

- ๒ -

ของร่างรัฐธรรมนูญให้สอดคล้องกัน แต่ไม่มีบทบัญญัติใดของรัฐธรรมนูญบัญญัติให้ดำเนินการใดไว้เป็นการเฉพาะ คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๕ ขอคำแนะนำจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และหากมีข้อเสนอแนะประการใดให้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะนั้น ซึ่งคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญมีข้อเสนอแนะว่า เพื่อให้เกิดความชัดเจนและถูกต้องควรขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย คณะรัฐมนตรีจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๕ วรรคสอง ว่า นายกรัฐมนตรีจะปรับปรุงคำปรารภของร่างรัฐธรรมนูญให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงข้างต้นในขณะมีการตรารัฐธรรมนูญนี้ในอนาคตตามที่เป็นอย่างใดหรือไม่ อย่างไร

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องนี้ไว้วินิจฉัยชี้ขาด หรือไม่ เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “เมื่อไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้บังคับแก่กรณีใดให้กระทำการนั้นหรือวินิจฉัยกรณีนั้นไปตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แต่ประเพณีการปกครองดังกล่าวต้องไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการวินิจฉัยกรณีใดตามความในวรรคหนึ่งเกิดขึ้นในวงงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดหรือเมื่อมีกรณีที่เกิดขึ้นนอกวงงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ คณะรัฐมนตรี ศาลฎีกา หรือศาลปกครองสูงสุด จะขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดก็ได้ แต่สำหรับศาลฎีกาและศาลปกครองสูงสุดให้กระทำได้เฉพาะเมื่อมีมติของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาหรือที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด และเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี” ดังนั้นเมื่อกรณีตามคำร้องเป็นปัญหาเกี่ยวกับการวินิจฉัยตามความในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง ซึ่งเกิดขึ้นนอกวงงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีเป็นผู้ยื่นคำร้อง ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจรับคำร้องนี้ไว้วินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๔๕ วรรคสอง และข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๑๗ (๒๐) และข้อ ๒๗

สำเนาถูกต้อง

ว่าที่เรอตรี

(ดิเรก สุขสว่าง)

ผู้อำนวยการสำนักคดี ๔

- ๓ -

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดมีสองประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การปรับปรุงคำปรารภของร่างรัฐธรรมนูญให้สอดคล้องกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้นจะกระทำได้ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยตั้งแต่พุทธศักราช ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกจนถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ประกอบด้วยคำปรารภและบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ซึ่งโดยทั่วไปคำปรารภของร่างรัฐธรรมนูญจะปรากฏอยู่ในชั้นการยกร่างของผู้มีหน้าที่จัดทำร่างรัฐธรรมนูญ โดยจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนที่จะเสนอผู้มีอำนาจนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยต่อไป อาจกล่าวได้ว่า เมื่อมีเหตุให้ต้องมีการร่างรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญที่ใช้บังคับในขณะนั้นจะกำหนดผู้มีหน้าที่จัดทำร่างรัฐธรรมนูญ ผู้มีอำนาจพิจารณา และผู้มีหน้าที่นำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยไว้ ดังเช่นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๓๕/๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๘ ประกอบมาตรา ๓๗/๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘ ได้บัญญัติถึงผู้มีหน้าที่จัดทำร่างรัฐธรรมนูญ ผู้มีอำนาจพิจารณา และผู้มีหน้าที่นำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยไว้ว่า ให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ โดยสถานิติบัญญัติแห่งชาติอาจมีมติเสนอให้มีการออกเสียงประชามติในประเด็นเพิ่มเติมได้ด้วย และให้ประชาชนเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญผ่านการออกเสียงประชามติ โดยให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้มีหน้าที่นำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย ซึ่งหากประเด็นเพิ่มเติมที่ผ่านความเห็นชอบจากประชาชนมีผลให้บทบัญญัติของร่างรัฐธรรมนูญไม่สอดคล้องกับผลการออกเสียงประชามติ ให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญดำเนินการแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับผลการออกเสียงประชามติ แล้วส่งร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาว่าเป็นการชอบด้วยกับผลการออกเสียงประชามติ

สำเนาถูกต้อง

ว่าที่เรอตรี

(ดิเรก สุขสว่าง)

ผู้อำนวยการสำนักคดี ๔

- ๔ -

หรือไม่ ซึ่งข้อเท็จจริงปรากฏว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้จัดทำร่างรัฐธรรมนูญและ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติเสนอให้มีการออกเสียงประชามติในประเด็นเพิ่มเติม ซึ่งผลการออกเสียง
ประชามติปรากฏว่าทั้งร่างรัฐธรรมนูญและประเด็นเพิ่มเติมได้รับความเห็นชอบในการออกเสียง
ประชามติ และคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้แก้ไขร่างรัฐธรรมนูญและส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญ
พิจารณา ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๖/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๕
วินิจฉัยว่า ร่างรัฐธรรมนูญซึ่งคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้แก้ไขในส่วนที่เกี่ยวข้องตาม
ร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๒ ไม่ชอบด้วยกับผลการออกเสียงประชามติ และให้คณะกรรมการ
ร่างรัฐธรรมนูญดำเนินการแก้ไขตามที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย รวมทั้งปรับแก้ถ้อยคำในคำปรารภ
ให้สอดคล้องกันต่อไป คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้ดำเนินการแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญตามที่
ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัย รวมทั้งได้ปรับปรุงคำปรารภให้สมบูรณ์และสอดคล้องกับผลการออกเสียง
ประชามติแล้ว ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญส่งร่างรัฐธรรมนูญ
ให้นายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย แต่ปรากฏว่าในวันที่
๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ซึ่งอยู่ในระหว่างการนำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อทรงลง
พระปรมาภิไธย พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชเสด็จสวรรคต

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวมีผลให้คำปรารภของร่างรัฐธรรมนูญซึ่งคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ได้จัดทำและแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับผลการออกเสียงประชามติ
และแก้ไขตามที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย รวมทั้งได้ดำเนินการปรับปรุงคำปรารภของร่างรัฐธรรมนูญ
ให้สมบูรณ์และสอดคล้องกับผลการออกเสียงประชามติแล้วนั้น ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้น
ซึ่งเมื่อตรวจสอบในเรื่องของการปรับปรุงคำปรารภของร่างรัฐธรรมนูญในระหว่างการนำขึ้นทูลเกล้า
ทูลกระหม่อมถวายเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยในอดีตที่ผ่านมา ไม่ปรากฏว่ามีเหตุการณ์เช่นว่านี้เกิดขึ้น
มาก่อน และไม่มียกปัญหาติแห่งรัฐธรรมนูญนี้บังคับไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องกระทำไปตามประเพณี
การปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ทั้งนี้
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๑ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง

อย่างไรก็ตาม นับแต่ที่ประเทศไทยได้สถาปนาการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมี
พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขขึ้นในปีพุทธศักราช ๒๔๗๕ มาจนถึงปัจจุบันเป็นเวลา ๘๔ ปีเศษแล้ว

สำเนาถูกต้อง

ว่าที่เรือตรี

(ดิเรก สุขสว่าง)

ผู้อำนวยการสำนักคดี ๔

- ๕ -

ไม่ปรากฏว่ามีการตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยครั้งใดที่สำเร็จสมบูรณ์ได้โดยปราศจากความยินยอมของพระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขของประเทศ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกฉบับล้วนแต่ตราขึ้นและมีผลสมบูรณ์ใช้บังคับได้ต่อเมื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วทั้งสิ้น ครบใดที่พระมหากษัตริย์ยังมีได้ทรงลงพระปรมาภิไธยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา ร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าวก็ยังคงเป็นเพียงร่างรัฐธรรมนูญเท่านั้นหาได้สมบูรณ์เป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยไม่ ความข้อนี้จึงเป็นประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขประการหนึ่ง

เพื่อให้ร่างรัฐธรรมนูญที่ประชาชนให้ความเห็นชอบโดยผ่านการออกเสียงประชามติอันเป็นไปตามกระบวนการที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ บัญญัติไว้แล้ว มีความสมบูรณ์และสอดคล้องกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้น ก่อนที่นายกรัฐมนตรีจะนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยประกาศใช้เป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป ตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขดังกล่าว จึงเห็นว่า การบัญญัติกฎหมายจำเป็นต้องสะท้อนให้สอดคล้องกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้น เพราะความจำเป็นที่เกิดจากความจำเป็นจริงนั้นเป็นสิ่งที่ยิ่งใหญ่ สามารถปกป้องการที่จำต้องกระทำตามความจำเป็นนั้นให้ชอบด้วยกฎหมายและหลักนิติธรรม อีกทั้งมิใช่การแก้ไขเปลี่ยนแปลงบทบัญญัติอันเป็นสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญนี้ หากแต่เป็นการปรับปรุงคำปรารภของร่างรัฐธรรมนูญเพื่อให้ถูกต้องตรงตามความจริงแห่งเหตุการณ์เพียงเท่าที่จำเป็นเท่านั้น ดังนั้น การปรับปรุงคำปรารภของร่างรัฐธรรมนูญให้สอดคล้องกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้นจึงสามารถกระทำได้

ประเด็นที่สอง ผู้ใดมีหน้าที่ปรับปรุงคำปรารภของร่างรัฐธรรมนูญให้สอดคล้องกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้น

พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อมีเหตุให้ต้องมีการร่างรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญที่ใช้บังคับในขณะนั้น จะกำหนดผู้มีหน้าที่จัดทำร่างรัฐธรรมนูญ ผู้มีอำนาจพิจารณา และผู้มีหน้าที่นำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย และโดยที่ผู้มีหน้าที่จัดทำร่างรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑)

สำเนาถูกต้อง

ว่าที่เรือดรี

(ดิเรก สุขสว่าง)

ผู้อำนวยการสำนักคดี ๔

- ๖ -

พุทธศักราช ๒๕๕๘ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญที่ใช้บังคับในขณะนี้ ความใน มาตรา ๓๕/๑ วรรคสิบ บัญญัติให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญมีหน้าที่ปรับปรุงคำปรารภของ ร่างรัฐธรรมนูญให้สมบูรณ์ ก่อนที่นายกรัฐมนตรีจะนำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย ซึ่งแม้ว่าร่างรัฐธรรมนูญนี้จะผ่านขั้นตอนการแก้ไขของคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๖/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๘ และอยู่ในระหว่างขั้นตอนที่นายกรัฐมนตรีจะนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยแล้วก็ตาม แต่โดยที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นความเป็นจริงอันทำให้เหตุการณ์บ้านเมือง เปลี่ยนแปลงไปอย่างสำคัญอันไม่อาจคาดคิดมาก่อน ทำให้คำปรารภของร่างรัฐธรรมนูญไม่ตรงกับ ความเป็นจริงดังกล่าว ร่างรัฐธรรมนูญนี้จึงยังไม่สมบูรณ์เพราะไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง จำเป็นต้องปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกับความเป็นจริงที่เป็นปัจจุบัน เมื่อร่างรัฐธรรมนูญนี้ยังไม่สมบูรณ์ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่จัดทำและปรับปรุงร่างรัฐธรรมนูญจึงมีหน้าที่ ต้องปรับปรุงคำปรารภของร่างรัฐธรรมนูญอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้สมบูรณ์และเป็นไปตามความเป็นจริง ดังกล่าว ก่อนเสนอนายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยชี้ขาดโดยมติเอกฉันท์ว่า การปรับปรุงคำปรารภของ ร่างรัฐธรรมนูญให้สอดคล้องกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้นสามารถกระทำได้ และคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญเป็นผู้มีหน้าที่ปรับปรุงคำปรารภของร่างรัฐธรรมนูญให้สอดคล้องกับความเป็นจริง ที่เกิดขึ้นเพื่อให้สมบูรณ์ก่อนที่นายกรัฐมนตรีจะนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อทรงลง พระปรมาภิไธยต่อไป

สำเนาถูกต้อง

ว่าที่เรอตรี

(ดิเรก สุขสว่าง)

ผู้อำนวยการสำนักคดี ๔

- ๓ -

(คำวินิจฉัยที่ ๓/๒๕๕๘)

(นายเจริญ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายชัช ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวรวิทย์ กังศศิเทียม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมন্ত্রী)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

สำเนาถูกต้อง

ว่าที่เรอตรี

(ดิเรก สุขสว่าง)

ผู้อำนวยการสำนักคดี ๔